

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Po državnozbornem zasedanju.

V soboto je bilo torej državnozbornsko zasedanje odgodjeno, in poslanci kakor tudi ministri podali so se na počitnice. Nobeden pa ni z zadnjim državnozbornim zasedanjem tako zadovoljen kakor ministerski predsednik baron Gautsch, ki ni sam najbrže pričakoval za vlado tako ugodnega izida, kakoršnega je imelo to zasedanje. Nobeden na svetu ne zavida barona Gautscha najbrže tako zelo, kakor ga zavida njegov prednik dr. Körber, ki ni z vsimi svojimi obljubami ne le samo ničesar opravil, marveč je z njimi tako vznevoljil vse parlamentarne stranke, da so mu takorekoč „unisono“ dale „Laufpass“. In kako naj bi ne zavidal dr. Körber svojega naslednika barona Gautscha, ko ni vendar tudi ta nezadovoljnim strankam do sedaj nič drugega dal nego zgolj le obljube in jih je vendar s svojimi obljubami panal ter pripravil parlament do tega, da mu je dovolil vse, kar je njegovo srce poželelo.

Še v mesecu maju največji optimist ni mogel pričakovati, da se posreči premirje in se poslanci razidejo mirnim potom, želeč si mirne počitnice po dovršenem delu, in pa da dovolijo n. pr. Čehi vladi, ne da bi jim poprej ona kaj dala, vse to, kar so ji v resnici dovolili. Kdo bi takrat mislil, da bo vlada v tako kratkem času in tako po ceni dobila vojaške novince, začasni proračun, kvotno deputacijo, avtonomni carinski tarif, nove kredite za alpske železnice in celo trgovinsko pogodbo z Nemčijo!

In kaj je poleg Gautschevih obljub v prvi vrsti provzročilo ta prevrat? Res je sicer, da so Čehi, katerim se je dr. Körber popolnoma zameril, bili v prvem začetku, ko se jim je posrečilo strmoglaviti dr. Körberja, nekako moralno prisiljeni odnehati z obstrukcijo ter s tem nekako dokumentirati svoj uspeh. Res je tudi, da se je baron Gautsch v prejšnjih dobah svojega ministrovanja večkrat izkazal, da zna biti mož beseda, ter da izpolni to, kar objubi. Ali kdo more jamčiti, da bo tudi zanjeprej zamogel iz-

polniti vse to, kar je dosedaj sicer z veliko reservo obljubil, posebno pa še, ko so nekatere njegovih obljub, tičoč se čeških kardinalnih zahtev, odvisne od parlamentarnih sklepov, pri katerih imajo Nemci, ki so tem zahtevam do sedaj odločno nasprotovali, mogočno besedo, in jim je na razpolago ravno isto orožje, katero so do sedaj rabili proti vladi Čehi, namreč obstrukcija?

Ta prevrat provzročila je po našem mnenju v prvi vrsti velika kriza na Ogrskem, ki stresa vso državo in umetni mehanizem dualizma.

Vzbudila se je avstrijska zavest, ne hote so se vsaj začasno zblížale stranke, da odvrnejo pretečo nevarnost in branijo skupne avstrijske koristi. Pod tem vtisom so Nemci ustavili obstrukcijo v češkem deželnem zboru, češki poslanci, utrujeni vsled večletnega boja v zbornici, so konečno, prisiljeni po razmerah, vladi podpisali menjico. In baron Gautsch je spretno uporabil vse te momente ter dosegel, kar je vlada nujno potrebovala. V prvi vrsti sta avtonomni carinski tarif in trgovinska pogodba z Nemčijo velike važnosti. Avstrijska vlada ima v rokah močno orožje nasproti Ogrom. Ako vlada v kritičnem trenutku uporabi ta „instrument“ ter skliče državni zbor, bodo Madžari mnogo zmernejši v svojih visokoletečih načrtih.

In to prepričanje je ravno vodilo vse stranke našega parlamenta, ki se zavedajo svoje velike odgovornosti napram svojim volilcem in ki so prepričane, da je prišel čas, in sicer skrajni čas, da zaprečijo nevarnost, ki preti tostranski državni polovici ter gospodarskim interesom njenih prebivalcev od strani oholih Madžarov, ki so se v naši državi na naše stroške do sedaj tako šopirili, imajoč v nji v vseh važnih vprašanjih prvo besedo.

Dopisi.

Iz Tomaja. — V nedeljo dne 2. julija je nehale biti srce možu, kakoršnega nismo še imeli in kakoršnega tudi več težko imeli bomo. Preminul je nepozabni preč. g. Urban Golmajer,

— Sedaj pa z Bogom; ali greš morda še kaj ven nocoj?

— Ne, ne vtegnem.

Odšel je po stopnicah, Cvahte pa se je zamislil v svoje delo. Tisti večer se mu je zdelo, da se je začelo zanj življenje in tisti večer je začel pisati svoje dogodke v oni dnevnik.

III.

Trije tedni so minuli med tem časom. Dnevnik o tem ni govoril nič. Tu pa je začelo nadaljevanje:

Doli na kraška tla je prišel Cvahte in lepo službico je dobil in malo dela. Poučeval je sina glavarjevega za prvo latinsko šolo, da bi deček lažje pozneje izhajal. To je bilo mesto za našega Cirila, tako se je namreč imenoval. Zjutraj je imel navadno poduk, opoldan so sedeli vsak dan dolgo pri kosilu in razgovor je bil o tem in onem. Gospod glavar pa je rad malo pokimal in ostal je Ciril navadno sam z gospo in dečkom.

— — sobota.

„Ti pogovori so bili zame res velike važnosti“ piše v dnevnik. „Prej nisem nikdar čutil tega, kaj vse tiči v človeku, le dobre in prijazne roke je treba, da za to skrbi. In naša gospa zna

bivši župnik in dekan tomajski, častni kanonik, vitez Franc Jožefovega reda, častni občan tomajski, ustanovitelj vinarkega društva in tukajšnje dekliške šole „Elizabetišča“. itd.

Urban Golmajer se je porodil dne 21. maja 1820 v Žerovnici v brezniški župniji na Gorenjskem. Postal je l. 1847 mašnik ter je služboval do l. 1877 po raznih istrskih krajih kakor v Roču, Grimaldi, Kubeđu itd., kjer je v viharjem letu 1848 prišel večkrat v hudo nasprotstvo z nasilnimi Italijani. V teku službovanja po siromašni Istri ga je zadela marsikaka nadloga in težava. L. 1853 je razsajala silna morilka kolera ter strašna nadloga lakota. Sam mi je večkrat pripovedoval, kaj vse ga je v teh žalostnih časih zadelo. Koliko jih je previdel s sv. zakramenti, koliko jih je tolažil v zadnji uri, kako je bolnike obiskaval ne meneč se za grozno epidemično bolezen. „Dasi ravno sem prišel,“ je rekel, „v posredno dotiko z bolniki, vendar me je Vsemogočni obvaroval vsake nezgode.“

V avstrijsko italijanski vojni l. 1848, ko je služboval v Roču, so ga italijanski emisarji obsodili na smrt, a sodba se ni izvršila. Tako je bil revež preganjan, a obupal ni nikoli. S svojo veliko brezmejno potrpežljivostjo, vstrajnostjo in gorečnostjo je premagal vse ovire. Več o njegovem dušnem pastirovanju v Istri bi vedel povedati kdo izmed njegovih častitih sobratov.

Leta 1877 je bil imenovan za župnika-dekana v Tomaju, nakar ga je imenoval stolni kapitelj tržaški za častnega kanonika in konzistorijalnega svetnika. Tu ga je čakala cela vrsta nalog, katerih se pa ni nikakor vstrašil.

Kot duhovnik je bil vzoren vzgojitelj in učitelj. Več je veljal njegov pogled kakor drugega beseda ali še celo kazni. Slovanskemu bogoslužju je bil pravi prijatelj, veren častilec in goreč boritelj, povsem pravi narodnjak v pravem pomenu besede. Kdo se ne spominja več velikega tedna, ko so se peli razni psalmi v slovenskem jeziku za časa njegovega službovanja, bodisi da je te sam prevedel, ali prevedene dobil od pokojnega prof. Marušiča iz Gorice. To je bilo ne-

to. O vsem vé govoriti, vse jo zanima. Vzgoja, politika, literatura! Jaz jo naravnost občudujem. In tisti ton, ki ga ima. Nič prisiljenega, nič pretiranega; vse tako naravno. Ne čudim se Goetheju, da je tako visoko cenil izobraženo žensko. Prej sem se malo bal, a sedaj vidim, da res izobražena dama ne gleda le na zunanje formalnosti, ampak tudi na čut, na srce —

Kakor domač je bil Ciril v tej hiši.

Zvečer je bil navadno sprehod in potem večerja, ki je trajala precej dolgo. Zabava ni pošla nikoli in Cvahte, ki je bil prej dokaj okoren, je postal tukaj fin in takten, sposoben za salone in parkete. Ni se sicer navzel samo kake zunanje etikete, ampak vse njegovo nastopanje je imelo vir v duševni izobrazbi.

„V taki družbi se ne bojim postati formulist“ je zapisal neki večer v dnevnik, „kajti gospa bi me strogo obsodila, da bi zatajil pri tem svojo dušo in srce in nastopal kakor stroj — vsaj danes se je tako izrazila.“

Tiste dni je prišel sodnik iz bližnjega trga na obisk. Bil je star udovec z mlado hčerjo, ki je sedaj po dovršenih študijah živela doma in gospodinjala očetu.

kaj ganljivega, za službo božjo vsposobujočega.

Koj po nastopu v Tomaju se je lotil vsestranskega delovanja na duševnem in materijalnem polju. Popravil je zanemarjeno župnišče, zidal novo kapnico (vodnjak) in sploh vse župniško splotje; in vse to brez stroškov, za katere bi župljani vedeli. Znal je izvrstno gospodariti, kakor še nihče ne pred njim.

V cerkvi, katera je bila do njegovega prihoda zelo zanemarjena, popolnoma zapuščena, napravil je veliko novega. Da, reči se mora, da je cerkev popolnoma prenovil in dobila je ista novo lice. Kupil je krasen križev pot, za katerega je potrosil 1000 K, dalje nove, lepe klopi, spovednice, prižnico, katera je stala 500 K, novo zakristijo, obilo nove obleke je nakupil, razna cerkvena orodja itd. Kupil je tudi krasne cerkvene zastave in na eni je dal napraviti napis z glagolico. Seveda je zraven župne cerkve skrbel z isto vnemo tudi za podružnice.

A ne le za cerkveno blaginjo, ampak tudi blaginja ljudstva mu je bila na srcu. Ker je uvidel, da živi Kraševceve družinoma od vinske trte, a da je njena vzgoja še nepopolna, zato je hitel ustanoviti vinarstvo društvo, katerega predsednik je bil skoro do smrti; društvo je znal tako umno voditi, kakor malo kdo pred njim. Samo vladnih podpor, brez katerih bi društvo težko vspevalo, je dobil s svojo spretnostjo okoli 3200 K.

Ko je pa že ves utrujen od naporenega dela stopil l. 1895 v pokoj, tedaj je rekel: „Sedaj pa moram sezidati tu gori na Taboru (grič, na katerem stoji župna cerkev) dekliško šolo, katera boji ponos Tomaju in celi deželi.“ — Pomislite, 75-letni starček, ves že izmučen, pa si je nadel še tako nalogo, katera ga je čakala z vsakovrstnimi zaprekami in težavami, katera mu je prinesla v sivi starosti toliko truda, toliko skrbi. In res, z mladeniško vnetostjo se je lotil imenovanega dela v splošno zadovoljnost ljudstva. Sprva je stvar lepo napredovala. A ko se je jelo poslojje žedvigati, tedaj so nastopili burni, silni viharji, in kakor zadene ladijo na morju vihar —

Dnevnik nima o njeni osebi niti besedice. Pristavljeno je le mesto iz Homerja, kjer se govori o Heleni. In vendar se mi zdi, da je morala biti lepa, kajti njena prikazen je naredila globok, trajen utis na Cirila.

„Marta je fino, pametno dekle — eh, pa kaj bi o tem pisal. Da je le Marta zapisano, spominam se potem tako na vse.“

— — nedelja zvečer.

„Danes se je torej odločila moja usoda. Ti Bog sveti, sam se ne poznam več, vse mi je drugačno in svetlejši na svetu. Ta izlet, ta sprehod! In ravno njen god mora biti danes! — Pa saj morda ni res, morda? — No, pa to mi je še hušji, če bi res ne bilo. Ne, ne, mora biti res. Marta, Marta, kaj si naredila iz mene? Kaj si naredila? Tisti tvoj pogled, tisti tvoj obraz meni nasproti. Ali nisi vedela, kdo sem jaz, ali nisi vedela, da je moje srce otrpelo, mrzlo — — Ah, saj ni res, Marta! Sam sebe bi rad pregovoril o resnici. Ljubim te, Marta, kakor te še ni nikdo ljubil, kakor nisem še nikoli. In ti mene tudi — tvoje oči so mi priča, tvoj sopek izrdečih rož nabran mi pravi to. Lahko noč, Marta, lahko noč!“ (Dalje pride.)

LISTEK

Življenje brez smotra.

Spisal Janko Bratina.

(Dalje.)

— Seveda bo šlo. Pa še glavar, kaj hočeš več; in svet si ogledaš. Sedaj pa kak prigrizek, jaz sem že lačen.

— Nimam nič tu, čakaj.

Segnil je v žep, Ozmeč tudi in spravila sta skupaj 26 kr. stare veljave.

— Ej, dosti bo. Le čakaj, jaz skočim doli po tisto stvar — kaj? Košček mesa, drugo pa kruh, naš vsakdanji kruh.

Za par minut je bil že nazaj. Sedla sta na posteljo in povžila borno večerjo.

— Hm, ti, pa le glej, da se ti ne bo godilo kot Jurčičevemu Kvasu.

— Kako misliš?

— No, Manica —

— Presneto delaš ti nagle račune. Morda niti tja ne pridem, pa me že tako obdeluješ.

— Kdo pravi, da ne. Jaz mislim, da. Če mu nisi ti po misli, pa naj si gre k vragu iskat domačega učitelja. Kaj smo mi kake mevže?

In postavil se je sredi sobice, da se je pod stresel.

da, to je bil orkan —, katera želi dospeti v varno zatišje, tako je tudi njemu v sredi dela nastal nespametno organizovan boj proti zidanju šole. Nič posebno mu ni to grenilo postarnega življenja, ampak s podvojeno silo se je poprijel vesla ter srečno vkljub vsem nasprotnim vetrovom dospel s svojo ladjo — šolo — v zavetno pristanišče.

(Konec pride.)

Gorenja Trebuša. — Dne 6. t. m. razsajal je tu strašanski vihar z izrednim nalivom. A ravno sredi naliva, ko ni bilo mogoče nikomur skoraj niti izpod strehe, tresčilo je v hlev tukajšnjega posestnika Ivana Logar h. št. 42.

Zgoraj je hlev, večina uže letos spravljene sena, ena krava ter mnogo kmetijskega orodja, kakor mlatilnica, čistilnica žita itd. Skode je gotovo nad 3000 kron. A zgoraj omenjeni Ivan Logar ni bil zavarovan ter je kljub vsaj varčnosti zadolžen, ker se ne more, ker smo brez vsake zveze s svetom, še dandanašnji nimamo nobene ceste, nobene reči od nas skoraj spraviti v denar.

Zgoraj omenjeni Ivan Logar leži pa uže tudi nad štiri mesece zmečkan od voza bolan na postelji. Skušal si je revež po naših kozjih kolovozih z vožnjo zaslužiti par grošev, in našel bi bil kmalu smrt.

Ker si zgoraj omenjeni Ivan Logar ne zamore sam nikakor hleva več postaviti, ker mu preti brez pomoči usmiljenih src gotovi pogin, prosijo se uljudno ljudje usmiljenega srca, naj priskočijo revežu kolikor mogoče na pomoč, kar jim Bog gotovo obilno povrne. Darovi pošiljajo naj se na tukajšnji kuracijski urad oziroma županstvo. Pošta je Čepovan.

Politični pregled.

Politični položaj.

Te dni bila sta pri cesarju v Klu ministerska predsednika obeh državnih polovic, namreč baron Gautsch in grof Fejervary. Oba poročala sta mu o političnem položaju. Kakor poročajo listi, nastopita oba državnikova svoje poletne počitnice ter se pojmeta hladit v toplice. Baron Gautsch poša se v Karlove Vारे, grof Fejervary pa v Gastein. Iz tega je torej razvidno, da nastane kakor v avstrijski, tako tudi v ogrski notranji politiki za nekaj časa takozvana mrtva sezona, ter da nastopi za časnikarje skoro vsako poletje neizogibni čas kislih kumaric.

Italijani in sklep proračunskega odseka v zadevi Italijanskega vseučilišča.

Italijani se navidezno jako hudujejo na naš državnozbornski proračunski odsek, oziroma na njegovo večino, ki je vsprejela določitev vladne predloge, po kateri naj bo sedež italijanske pravne fakultete v Roveretu. Tržaški „Piccolo“ strašno jadikuje ter kliče zopet vse svoje prijatelje na krov. In kakor je razvidno iz „Piccolijeve“ pisave, začeli bodo Italijani začasa državnozbornskih počitnic zopet ropotati. Obdržavali se bodo zopet veliki javni shodi, in mesta in občine bodo protestirale proti temu, da bi to obveljalo, kar je bilo sklenjeno v proračunskem odseku. Z jedno besedo, kričali in vpili bodo Italijani na vse pretege, da hočejo imeti pravno fakulteto v Trstu. Ali navsezadnje, ako bodo videli, da ni drugače, zadovoljili se bodo tudi z Roveretom.

„Osservatore Cattolico“

prinaša članek o laški univerzi v Avstriji. — Članek je stvaren in pisan jako zmerno in premišljeno. Dopisnik pravi, da je zadeva laškega vseučilišča preveč resna, da bi jo smel kdo kompromitirati kot so delali laški vročekrvni dijaki, ki so izdali znano bojevito „spomenico“. Lahki naj toliko ne govore, ampak naj gledajo na to, da sploh dobe vseučilišče, bodisi v Trstu ali na Trentinskem. Na vsak način je brezmiselnost trditve laških dijakov, da „pade vseučiliško vprašanje sploh, če pade Trst“. Vlada bo dijake lahko ukrotila.

Sestanek treh vladarjev.

Zadnji teden tega meseca julija obiščeta avstrijskega cesarja Franca Jožefa angleški kralj in perzijski šah. Listi poročajo, da bodo sklepali vladarji, kako omejiti ruski vpliv v Perziji.

Slovanske vzporednice v Šleziji.

„Fremdenblatt“ javlja, da začne vodja šlezijske deželne vlade pogajanja s

strankami radi premestitve paralek iz Tešina. Čehom ponudijo popolno učiteljske v kakem drugem kraju. Mnogo je Čehov, ki so s tem projektom zadovoljni.

Odpostanec italijanskega kralja na vojaških vajah na južnem Tirolskem.

Kakor poročala „Giornale d'Italia“ iz Verone, poveri kralj Viktor Emanuel poveljniku Verone, generalnemu lajtnantu Gobbo misijo, da pozdravi cesarja Fran Josipa tekom vojaških vaj, ki se bodo vršile na južnem Tirolskem.

Dogodki na Ogrskem.

Budimpeštanski magistrat je v četrtek glede dobrovoljnih davčnih prispevkov in novačenja sklenil nastopno: Magistrat odredi, da se dobrovoljni uplačani davki zadržijo in glavnemu blagajniku se kratkim potom prepove, da ne sme davkov oddati državni blagajni. Istočasno pozove magistrat finančni oddelek, kako naj se ti dobrovoljni davki plodonosno nalože. Drugi del sklepa, ki se tiče novačenja, je magistrat priobčil vojaški sekciji, da naj se po njej ravna.

Francoška zbornica

je sklenila nujno razpravljati o starostni preskrbi delavcev. Po tej predlogi bi imel vsak industrijalni delavec pravico na letnih 360, poljedelski pa na 240 fran- kov ko dokonča 65. leto.

iz Srbije.

Iz Belgrada poročajo, da bodo o priliki slovesnega proglašenja polnoletnosti prestolonaslednika Jurja pomiloščeni vsi časnikarji, ki so bili obsojeni za časa Pašičevega ministerstva. Ob enem bodo zopet pozvali v aktivno službo vse umirovljene častnike, ki so pristali dinastije Obrenovičev.

Za norveški prestol.

„Norv. brz. biro“ poroča, da je norveška vlada ponudila norveški prestol enemu princev švedske vladarske hiše Bernadotte, in zato da s govoric, glasom katerih da danski princ Karol zasede norveški prestol, neosnovane.

Turška vlada odklanja mednarodno kontrolo.

Turška vlada je odklonila zadnje noto vseh poslaništev, v kateri so ista urgirala vsprejete mednarodne kontrole za finančne reforme. Turška vlada pravi, da je kontrola nepotrebna, ker da finančna uprava dobro posluje. Ta odklonitev ni presenetila. Velevlasti ostanejo pri zahtevi ter store v kratkem shodne korake.

Upor na nemški vojni ladiji.

Nedavno so se vršili na nemški vojni ladiji „Frauenlob“ izgrede, ki jih je poveljnik smatral za zelo resne. Mostvu namreč niso dovolili dopusta, ker je odpovedalo pokorščino. Zato so mornarji vrgli raz krov v morje zaklopne dele topov. Stročice niso mogli zaslediti, zato so vsemu mostvu odtegnili pivo, ladijo pa spravili v neko holsteinsko luko.

Dogodki na Ruskem.

Vlada je izdala obširno oficijelno poročilo o nemirih v Lodzu, ki zvrča vso odgovornost na poljsko revolucionarno stranko, posebno na Jude. Poročilo pravi, da se je pogreba ustreljenih žrtev udeležilo 20 do 30 tisoč ljudi. Dasi se je vršil pogreb po krščanskem obredu, so rdeče zastave, ki jih je bilo 14, nosili sami judje. Vse je organiziral judovsko-socialistični „Bund“. Na katoliški praznik presv. Rešnjega Telesa se je javna procesija izvršila v najlepšem redu, a ponoči so začeli revolucionarji streljati, napadati stražo in ruvati svetilnike. Drugi dan se je začela stavka po vseh tovarnah, streljalo se je največ z oken judovskih stanovanj. Barikade je množica prepletala z žicami potrganih brzozjavov in telefonov. Barikadni boj je trajal do tretje ure ponoči. Ubitih je bilo 160 upornikov, zaprtih 152. Škoda, provzročena po ropu in razdejanju, se ceni na 100.000 rubljev. Umorjen je tovarnar Ramiš s hčerjo. Iz mesta je v dveh dneh zbežalo 20.000 oseb. Poročilo sklepa s trditvijo, da demonstracije in stavke revolucionarnih socializmov in judovskih brandistov obsojajo tudi že delavci kot brezmislne.

V Moskvi je bil v terek ubit mestni glavar Šuvalov. Ko je namreč kakor po navadi okolo 1. ure popoldne vsprejemal stranke in zaslišaval njih prošnje, približal se mu je zadnji, ko so že vse druge stranke zapustile vsprejemno dvorano, neki priprosto oblečeni človek, ki je naglo potegnil iz žepa revolver ter izstrelil pet strelcev na Šuvalova. Zadel ga je štirikrat. Grof Šuvalov je kmalu potem umrl. Morilca so prijeli. Grof Šuvalov je bil sin ruskega poslanika grofa Šuvalova v Berlinu. Bil je poprej mestni glavar v Odesi, a je postal zaradi svoje strogosti tam nemogoč. Poklicali so ga v ministerstvo notranjih zadev, a ga imenovali potem za mestnega glavarja v Moskvi. Pokojnik je bil jako priljubljen v carski družini in je bil

velik prijatelj umorjenega kneza Sergija. Star je bil še-le 40 let.

Napadalec na mestnega glavarja Šuvalova je 30 let star mož, čegar zunanjsčina priča, da ni iz delavskih krogov. Prva kroglja je Šuvalova zadela v levo roko, druga v srce. Šuvalov se je zgrudil v naročje svojega adjutanta.

List „Times“ poroča iz Petrograda: Rusija je zahtevala od Rumunske na temelju pogodbe, ki obstoja med obema državama, da jej poslednja izroči mornarje s „Potemkina“, katere je smatrati kakor navadne zločince. Meni se, da bo Rumunska dolžna ugoditi prošnje.

Mnogi mornarji s „Potemkina“ so dobili delo pri kmetih v raznih straneh Rumunske. Mesto Rimnizat jih je vzelo deset v mestno službo.

Vsak mornar, zapustivši „Potemkina“, je prejel 30 rubljev in mali za bojček s potrebnimi predmeti.

„Potemkin“ je v terek po noči ob 10. uri odplul iz Konstance v eskadro. Konstantoval se je, da stroji in kotli več ne funkcionirajo, ker so uporniki zbog pomanjkanja sladke vode rabili morskovo vodo. Zato je „Potemkina“ vlekla oklopnjača „Česme“. Presenetilo je, da ni eskadra ob odhodu pozdravila z običajnimi streli.

Bivše moštvo „Potemkina“ so sedaj razdelili po Rumuniji na nastopen način: 84 jih je v Braili; najuglednejši in prvi voditelj te skupine je neki Andrej Tulustič iz Jekaterinoslava, socialni demokrat. Med njimi se nahaja mož, imenom Feodor Hariton; on ima dve dekoraciji z napisom: „27. januarja 1904., Čemulpu“. To odklikovanje je prejel v vojni proti Japoncem. Hariton se je rešil pri Čemulpu ter je pozneje prišel na „Potemkina“. V Galac je bilo odposlanih 120 mož, med njimi mnogo Rumunov iz Besarabije. V Berdalu jih je 40, v Kalaraši 40; od teh jih je vsprejela 10 na delo družba za proizvajanje petroleja v Bustenari. Prebivalstvo vsprejema mornarje povsod prav prisrčno.

Pređen so se mornarji s „Potemkina“ razišli, nagovoril jih je neki Kuribuko. Priporočal jim je, naj se vedejo mirno ter naj bodo hvaležni Rumunski za gostoljubnost.

Iz Konstance poročajo od 10. t. m.: Ruski konzul je izjavil, da je „Potemkin“ ko je v prvič prišel v Konstanco, imel v blagajni 325.000 frankov. Sedaj je bilo razdeljenih med mornarje le 60.000 frankov. Zdi se torej, da so si ostali znesek razdelili med člene odbora.

V terek po noči je v Minsku velika množica ljudstva skušala prirediti demonstracijo. Kozaki so na množico streljali, ki je odgovorila s streli iz revolverjev. Število ranjencev ni še natančno določeno.

Kakor poročajo listi, je bil podadmiral Birlev imenovan upraviteljem ministerstva mornarice na mesto generalnega adjutanta Avelana, ki je pozvan v državni svet.

Povodom hišnih preiskav je policija našla v Tiflisu 112 bomb. Na postaji Mihajlovo je bil aretovan neki mož, ki je imel bombo, tako tudi neki svečenik, pri katerem so našli revolver, 108 patron in bodala.

Popravljen oklopnic „knjaz Potemkin“ je odplula v Sebastopol. Govori se, da so mornarje, ki so se vdali admiralu ter želeli se vrniti v domovino, na ladji postrelili ter njih trupla pometali v morje, da bi v Sebastopolu ne spuntali ljudstva. Romunsko prebivalstvo ima uporne ruske mornarje zelo rado. Skoraj vsi mornarji so že dobili zaslužek.

Rusko-japonska vojska.

Car Nikolaj je poslal novemu ministru vojne mornarice Birilevu pismo, v katerem spomihja na neprestane poraze mornarice, ki so jej onemogočili, da olahča nalogo vojski na kopnem in da pridobi kak vspeh. Dolžnost nasproti domovine zahteva, da delajo vsi pomorščaki po svojih močeh na obnovljenju vojnih sil na morju, ki so za Rusijo neobhodno potrebne. Sodelujejo naj vsi, da se vzgoji in pripravi primerno moštvo, da se bo vsak zavedal svojih dolžnosti. Najnoveji dogodki v Črnem morju dokazujejo, da je pri moštvu popolnoma izginila vojaška pokorščina in da niso predstojniki vršili svoje naloge. Ta izredno zločinski čin zahteva obširne preiskave in stroge kazni. Car nalaga admiralu kot prvo dolžnost, naj vzpostavi duh vojaške discipline ter naj skrbi, da bo flota vršila svojo dolžnost. — Glede preosnove brodogva zahteva car, da prične minister mornarice takoj z zavarovanjem in utrjevanjem obrežji vseh ruskih vod ter da polagoma z ozirom na sredstva, zopet vzpostavi bojno floto.

**

Muraviev je zopet obolel in zato se ne more podati v Washington. Zato je možno, da bo Witte imenovan pooblaščenecem.

Kakor poročala „Petrograjska brzozjavna agentura“, je smatrati imenovanje Witteja pooblaščenecem na mirovni razpravah kakor vspeh.

**

General Linevič je dne 11. t. m. sporočil iz okraja Hailungšen: Dne 8. t. m. je bil naš oddelek v dolini reke Hamibas obstreljevan z gorovja, ležečega na levem bregu reke. Ko smo mi odgovorili s streljanjem, so se Japonci umaknili z brega ter se podali proti jugu. Vzlic velikim težavam je naš oddelek nadaljeval svoj marš po silno slabem potu, dokler ni prišel na mesto, kjer je pot prenehla. Naš oddelek se je v severni smeri povrnil nazaj, vzlic temu, da ga je sovražnik obstreljeval.

**

Iz Londona poročajo: Ruska vlada je najela 15 velikih nemških parnikov za prevoz ruskih ujetnikov na Japonsko v domovino. Več teh parnikov je že preje prevažalo premog za Roždestvenskega. Ladije so najete za 12 mesecev. Ne ve se, ali nameravata Rusija in Japonska svoje ujetnike zamenjati, ali je japonska vlada prosila, da bi se rešila težkega bremena vedno naraščajočega števila ujetnikov. V Londonu smatrajo prevoz ujetnikov za dokaz, da sta se vladi že dogovorili o splošnih mirovni pogojih.

**

Poročilih iz New Yorka je za kraj mirovne konference določen Portsmouth, a vkljub temu bo to posvetovanje nosilo oficijalno ime „konference v Washingtonu“. Konferenca se bo vršila v upravni palači vladne ladjedelnice, ki leži na nekem otoku. Japonski delegati dospo v New York 28. t. m., ruski pa začetkoma avgusta.

**

Kakor se poročala „Central Newsu“ iz Moja in Tokija, utrjuje general Linevič silno svoje pozicije pri Kirinu. Tudi okrog Čančuna se grade močni fori in druge obrambne utrdbe. Po poročilih japonskih vohunov se general Linevič pripravlja, da stopi 2. avgusta v ofenzivo na celi črti proti japonski armadi.

**

Dopisnik „Novega Vremena“, Oljginjski poroča iz Hanculina: Te dni sem spremljal generala Lineviča pri obhodu naših pozicij v centru. S tem sem izvršil svoj prvotni namen in si na svoje oči ogledal vse naše pozicije.

Vtis, ki sem ga dobil, potrjuje znova splošno prepričanje, da se naša armada še ni nikdar nahajala v tako izbornem položaju, kakor sedaj.

Po 16 mesečnih bojih se je železni volji in energiji generala Lineviča posrečilo doseči, da ima sedaj armada dovolj topov in večjo artilerijo, telefone in brezžični brzozjav, o čemer se je preje že toliko pisalo in govorilo. Hudo je misliti, da so nas napadali in blatili, ko nismo mogli izvojevati uspehov, ker smo bili slabi in ne pripravljeni; sedaj pa, ko se lahko kosamo s sovražnikom tako v številu, kakor tudi v vojni tehniki, nas hočejo prisiliti, da bi sklenili mir. Naj bi ti zagovorniki mira prišli na bojišče in se osebno prepričali o položaju in stanju naše armade!

**

„Daily Chronicle“ javlja, da so Japonci silno razburjeni, ker podpira Rusija zahtevanje Kitajske na sodelovanje pri mirovni pogajanjih. Japonci se boje, da znajo priti ob uspehe svojih zmag in da bo Kitajska Port Artur in Mandžursko reklamirala zase.

Domače in razne novice.

Za „Šolski Dom“ je prejelo naše upravnništvo: Jan Sedej Bojanski z geslom: „Živio Šime Sedelski“ 20 K. — Namesto vstopnine k veselici v „Šolskem Domu“ Janko Simičič 2 K; Anton Breščak, trgovec v Gorici, posodil sobno opravo, potrebno pri veselici in zraven še daroval 2 K. — Kegljaško društvo v „Hotelu Central“ kot prebitek kegljanja v letu 1904/5 43 K 60 v; Ivan Lapanja, dež. poslanec 10 K.

Srčna hvala!

Osebnosti. — G. dr. Al. R. Rojci c odšel je te dni za nekaj tednov iz Gorice. Toliko na znanje onim, ki iščejo po navadi pri g. dr. Rojcu zdravniške pomoči.

Pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Velikovcu je vstopil kot praktikant g. Franc Vodopivec.

Imenovanje. — Minister za uk in bogočastje je imenoval suplenta na c. kr. državni gimnaziji v Trstu dr. Ivana Merharja pravim učiteljem na tem zavodu.

† Prof. Janez Trdina. — Iz Novega Mesta poročajo, da je prof. Janez Trdina a večeraj nagloma umrl.

Tržaški namestnik knez Hohenlohe v Brdih. — V pondeljek predpoludne obiskal je tržaški namestnik knez Hohenlohe v spremstvu voditelja okrajnega glavarstva, namestništvenga svetnika, g. Fabrisa ter deželni poslancev gg. Klančiča in Jakončiča one občine Brd, spadajočih pod okrajno glavarstvo gradišćansko, ki so bile zadnji čas zadete od toče in ki so: Medana, Dolenje, Kožbana in Golobrd. Povsod bil je namestnik vsprejet na slovesen način od duhovščine in občinskih zastopnikov. Pričakovala ga je tudi šolska mladina pod vodstvom svojih učiteljev. Pri ti priliki so mu izražali občinski zastopi svoje želje glede cest in pitne vode, kakor ga tudi sploh informirali o krajevnih razmerah.

Ob 3. uri popoldne prišel je namestnik v Kormin, kjer ga je vsprejelo tamošnje starešinstvo, na čelu mu župan baron Locatelli, pri katerem je z drugimi povabljeni tudi obedoval. Zvečer povrnil se je iz Kormina v Trst.

Samomor. — Večeraj zastrupil se je v Grojni, kamor se je šel sprehajati s svojim prijateljem, 17-letni dijak tuk. višje realke, Milan Jenčič. Med sprehodom po neki stezi šel je namreč Jenčičev prijatelj nekaj korakov naprej, pustivši od zadaj Jenčiča, ki se je vlegel na tla. Jenčič poklical je prijatelja k sebi ter mu povedal, da je pil hud strup, in res začel je strup kmalu delovati. Jenčič zviljal se je v strašnih bolečinah po tleh ter kmalu potem umrl. Pred smrtjo izročil je prijatelju dve pismi; jedno namenjeno domačim, drugo pa neki gospodični, v katero se je zaljubil. Jenčič bil je bolehen in kakor pravijo nekateri jetičen. Pravi vzrok njegove bolezn je bila nesrečna ljubezen. Truplo pokojnika prenesli so v mrtvašnico v Podgori.

Iz Opatjesela nam poročajo: V sredo pripetil se je pri nas grozen slučaj, ki je zahteval jedno človeško življenje in dve težki poškodbi vsled opeklin.

Pred kratkim poročila se je Katarina Marušič z nekim Pericem. Novoporočnica nastanila sta se v hiši nekega Perica. V sredo prišla jo je obiskati njena mati Marijana Marušič. Hči hotela je mater pogostiti s kavo, napravljeno v samovaru. Ko je materi hotela pokazati, kako se napravi kava v samovaru in sta hoteli priliti iz steklenice še nekoliko špirta k že pojemajočemu, vnel se je pri ti priliki v steklenici se nahajajoči špirt, vsled česar se je steklenica razpočila. Vneti špirt, ki je vsled tega padel na pod, gorel je na podu dalje. Ko ga je hotela stara Marušič ugasiti, vnela se ji je pri ti priliki obleka ter začela na nji goreti. Hči priskočila je materi na pomoč, a se je tudi ona pri ti priliki hudo opekla. Na vpitje obeh žena pritekla je hišna gospodinja pogledat, kaj se godi, in ko je ugledala staro Marijano v plamenu, začela je tudi ona vpiti ter zbežala v svojo sobo. Stara Marijana pa je v smrtnem strahu tekla za njo, proseč jo pomoči, in tu prišlo je do tega, da se je tudi Marija Peric močno opekla. Vpitje začuli so tudi drugi sosedje, ki so pri tekli na pomoč ter po malo pogasili gorečo obleko. Zmešnjava v vasi pa je nastala tako velika, da so bili celo na plat zvona. Marijana Marušič bila je po vsem životu strahno opečena, njena hči Katarina opekla se je še precej močno na obrazu in na rokah, Marija Peric pa na rokah. Vse tri odpeljali so v tuk. bolnišnico, kamor so dospeli z njimi proti 10. uri, a Marijana izdahnila je v groznih bolečinah svojo dušo kmalu potem okolo polnoči. Ostali dve sta pa baje iz smrtne nevarnosti.

Hotel „Südbahn“ oddali so, kakor čitamo v „Gazzettinu“, v najem za 5 let nekemu Nemcu, baje Dunajčanu Müllerju. Kakor se vidi, je postal jeden „narodnih piruhov“ torej — narodni klopotec.

Postavili so se po robu tuk. municipiju vozniki, ki vozijo blago s postaje v podgorsko tovarno čez most pri Barki. Municipij poslal je namreč v torek

svojega uslužbenca na lice mesta, da bi zahteval od vsakega voza 4 vinarje. Vozniki pa te pristojbine niso hoteli nikakor plačati, in tako odšel je mestni uslužbenec praznih rok domov.

Obesil se je v tuk. zaporih v sredo okolo jedne ure popoldne neki Ivan Bratina iz Skrilj v ajdovskem sodnem okraju. Bratina nahajal se je v preiskovalnem zaporu zaradi nekega nenravnega dejanja. Kakor pripovedujejo stražniki, obedoval je ob 11. uri kakor drugi jetniki in je vse pojedel, kar so mu dali.

Strela udarila je v sredo ponoči v stanovanje 52-letne Katarine Jug, stanujoče za Ražonerji pod h. št. 24. Strela prišla je skozi okno v spalnico, predrla je skrinjo in poškodovala nekaj obleke. Jug je takrat spala in jo je šele strela zbudila, ki ji ni pač nič hudega storila.

Zgorel v senu. — 60-letni Andrej Ličen kosil je v četrtek na svojem travniku travo. Po končanem delu vlegel se je Ličen na pokošeno seno, da bi se nekoliko odpočil. Nabasal je pipo s tobakom in začel je kaditi. Med tem pa je zaspal in padla mu je vsled tega vžgana pipa na seno, ki se je kmalu vnelo. Hkratu bil je Ličen obdan od plamena. Sosedje, zapazivši ogenj, prihiteli so sicer koj gasiti, ali bilo je prepozno, kajti Ličen bil je med tem že mrtev in ves sežgan po životu.

Nepoštena dekla. — V Volčji- dragi imata krčmo zakonska Z., kalera sta zapazila, da jima je večkrat zmanjkal denar v miznici in tudi drugi predmeti, med temi zlati prstan, vreden kakih 20 kron. Pri njih je služila 18-letna I. K. iz Št. Ferjana in nanjo je padel sum, da krade. Nekega dne poslala je gospodinja omenjeno služkinjo v Gorico z mareljicami, katere naj bi prodala in ki naj bi za skupljeni denar nakupila zelenjadi, kakor solate in dr. Služkinja prodala je mareljice, a solate ni kupila, pač pa jo je ukradla na nekem vrtu v Št. Petru ter jo prinesla gospodinjini. Vse to prišlo je na dan, in dekle so zaprli.

Pogorele so v Bovcu zopet tri hiše in sicer trem največjim siromakom gornjega Klanca. Nevarnost je bila velika tudi za druge okoli ležeče hiše; a mirnemu vremenu, požrtvovalnemu in pogumnemu nastopu novo ustanovljene požarne brambe se je zahvaliti, da se je ogenj lokaliziral.

Bralno in pevsko društvo „Ladlja“ v Devinu priredi jutri v korist tamošnjega slovenskega otroškega vrta javno tombolo. Činkvina znašala bo 70 K, tombola pa 150 K. Srečke veljajo po 40 vin. komad. Pred tombolo in po tomboli bo prosta zabava. Začetek tombole bo ob 6. uri popoldne. Ker je čisti dobiček tombole namenjen eminentno narodnemu zavodu, pričakovati je obile udeležbe.

Narodna veselica v Prvačini. — Dne 30. t. m. napravijo prvaška društva, namreč: „Čitalnica“, „Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda“, „Sadjarsko in vinarstvo društvo“ ter „Sokol“ skupno veselico, pri kateri se bo predstavljali igrokaz „Divji lovec“. Pri veselici pel bo mešan zbor ter sviral bodeti tudi obe prvaški društveni godbi. Za to priliko prirejen bo tudi poseben vlak, ki bo vozil iz Gorice v Ajdovščino skozi Prvačino in nazaj o primernem času.

Novi društvi. — C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novih društev: Pevsko-tamburaško društvo „Št. Andrež“ v Št. Andrežu pri Gorici in Bralno in pevsko društvo „Nada“ v Sovodnjah.

Zahvala. — Visokorodni gospod Henrik grof Attems — Svetokriški je daroval 50 K za pet ubožnih družin tuk. občine. Imenom obdarovancev izreka g. c. kr. dvornemu svetniku iskreno zahvalo. Županstvo Sv. Križ.

Vstopnino h koncertu za učiteljski konvikt so preplačali: Gg. Jeretič Anton, trgovec v Gorici 100 K; Gabršček Andrej, trgovec v Gorici 80 K; dr. Anton Gregorič, državni poslanec 50 K; Finžger Franc, c. kr. okrajni šolski nadzornik 50 K; Vrtovec Andrej, vpok. učitelj

in posestnik v Tolminu 41 K 50 v. Po 20 K: Gg. Jakil Andrej, tovarnar v Rupi; Saunig Ivan, veleposestnik v Biljah; dr. Dragotin Treo, odvetnik v Gorici; Vekoslav Zajec, veletržec v Gorici; Breščak Anton, trgovec v Gorici 13 K. Po 10 K: Gg. Henrik grof Attems, dvorni svetnik; Guido Polley, c. kr. nadkomisar; Štefan Križnič, šolski svetnik in ravnatelj; Degrazia pl. Josip, župan v Renčah; Josip Pavlica, župan v Rihembergu; Matejčič, dež. šolski nadzornik; Klančič Anton, župan in dež. odbornik v Podgori; dr. Franc Pavletič, odvetnik v Gorici; Saunig & Dekleva, trgovec v Gorici; Drufovka Franjo v Dornbergu; Trevesini Lujiza v Renčah; Mikuž pri Sv. Luciji; prof. Ivan Berbuč, dež. odbornik; Pavletič Josip, tovarnar v Gabrijah; Ivan Fonžari, velep. v Št. Mavru; Skolaris v Vipolžah; Anton Koren, trgovec v Gorici in prof. Seidl po 6 K. Po 5 K: Gg. Kren Herbert; Albert Bizjak; Ivan Budin v Dornbergu; Glesič Ivan v Gorici; Drašček Fani v Gorici; Drufovka Ivan v Gorici; Valentinčič Ignac, župnik v Renčah; Susmelj Josip, učitelj v Ravnici; Lokar Artur, c. kr. notar v Ajdovščini; Lasič Josipina, poštarica v Renčah; Anton Pucelj, brivec v Gorici; Vendramin Josip, posestnik v Št. Mavru.

(Dalje pride.)

Zrelostni izpit na c. kr. učiteljskišči v Kopru so napravili sledeči gg.: Anton Fakin, iz Škrbine, Franc Ferjančič iz Lokavca, Veko Hreščak iz Sezane (z odliko), Albert Poljšak iz Šmarij, Janko Samec iz Kopra, Viljem Tomažič iz Kanala, Franjo Turk iz Gabrij pri Ajdovščini, Janko Vovk iz Kopra (z odliko) Zmagoslav Zgonik iz Dobravelj.

Cecilijansko društvo za goriško nadškofijo ima v zalogi še mnogo iztisov 1. I. do IV. zvezka „Cerkv. pesnjak naberih med slov. narodom“, 2. ofertorijev za večje praznike, 3. Tantum ergo in litanij, 4. Laharnarjeve maše „Ora pro nobis“ za mešan zbor, 5. D. Fajgeljnovih 24 figuriranih pred- ali poiger.

Da bi jih lažje razpečalo, naznanja tem potem, da je znižalo ceno na polovico in stane torej posamični zvezek samo 50 vin. Naročila sprejema društveni blagajnik.

France Setničar v Gorici.

Sklep šolskega leta. — Na c. kr. pripravnici za učiteljskišči v Podgori pri Gorici konča šolsko leto 1904—1905 dne 15. julija t. l.

Prihodnje šolsko leto se prične dne 16. septembra.

V ta zavod se sprejemajo krepki in zdravi dečki, ki so dosegli 14. leto ali vsaj 13½ svoje starosti in so dovršili z dobrim vspehom ljudsko šolo ali pa kak razred srednjih šol ter se žele posvetiti učiteljskemu stanu.

Podrobnosti glede vpisovanja za vstop v ta zavod se pravočasno objavijo.

Skupščina „Zveze slovenskih pevskih društev v Ljubljani se je vršila v nedeljo ob 3. uri popoldne v dvorani „Glasbene Matice“. Izmed 36 pevskih društev, ki so v „Zvezi“, se je skupščine udeležilo po svojih odposlancih 19 društev. Iz poročila tajnika g. Šebeničnika povzamemo, da je od zadnje II. skupščine pristopilo „Zvezi“ 11 novih društev. Upravni odbor je glede „Glasbenega lista“ sklenil, da ga sedaj ne izda, ker „Zveza“ še ni tako močna. Pač pa za sedaj priporoča hrvatski „Pjevački Vjestnik“, ki naj ga društva smatrajo za svoje glasilo, dokler ne bo slovenskega. Iz poročila blagajnika g. Dražila posnemamo, da je imela „Zveza“ 71213 K dohodkov in 34526 K stroškov. Za 1. 1904 svojih prispevkov še ni poslalo 10 društev, za leto 1905 pa jih je poslalo še le 10. — Potem je sledilo poročilo g. Armiča o stanju, delovanju in potrebah posameznih društev. Nadalje je poročal „Zvezni“ pevovodja g. Kanc, vodja prof. M. Hubad o uspehu razpisa nagrad za nove slovenske mešane in moške zборе. Odboru je dospelo več skladb od znanih skladateljev gg. Prohazka, župnika Aljaža, Oskar Deva, Adamiča in dr. Kreka. Nagrado so dobile skladbe gg. Prohazke, Deva, Adamiča in dr. Kreka, skladbama

g. župnika Aljaža pa se je izreklo priznanje, kakor tudi drugim skladbam imenovanih gospodov. Kot kraj za prihodnjo zvezino skupščino se je po daljši debati na predlog g. dr. Schwaba iz Celja sklenilo, naj se skupščina „zvezinih“ odposlancev prihodnje leto vrši zopet v Ljubljani ob priliki kakega koncerta. Na predlog g. Goršiča se sklene, da letni prispevek društev od vsakega petji izvršujočega člana ostane kakor doslej 40 vinarjev. Pri volitvah v upravni odbor se na predlog g. dr. Goršiča z velikim navdušenjem izvolita g. prof. Štritof za predsednika in g. prof. Matej Hubad za zvezinega pevovodja za ostale odbornike so bili izvoljeni z vzklikom gg. Gorjup, Ravnihar, Šebenik, Dražil, Armič, Kocmur, Lebar, Dekleva, Rus. Za Primorsko gg. Bartelj in Mercina, za Štajersko gg. Švab in Zacherl, za Koroško g. Štangel. — Pregledniki računov sta gg. Završen in Rozman. Konečno govoril je še gosp. prof. Hubad o ohranitvi narodnih pesmi. Omenja tudi akcijo naučnega ministerstva. Pozivljal je vse navzoče, naj sodelujejo pri tem delu. Narodne pesmi so naša najvažnejša kulturna podlaga. Le te so nam še ostale. Omenjal je nabiralcev, med katerimi so pač najbradnejši gg. Zirovnik, Kocjančič, Vinko Krek in pa visokošolec Marko Bajuk, čegar pesmi je „Glasb. Mat.“ lani izdala.

Na okrajnem sodišču v Kanalu je razpisano mesto državno-pravdniskega funkcionarja. S to službo je spojena letna nagrada 180 K. Prošnje je doposlati državnemu pravdnistvu v Gorici do 10. avgusta.

Nova železnica. — Sliši se, da progo Trst—Gorica otvorijo že 1. okt. t. l., ostalo pa 1. decembra.

Vojaški begunec prijet. — Te dni so aretirali v Trstu na parniku „Szapary“ vojaškega begunca Antona Smerdela, ki je 23. avgusta 1902 ubežal od vojaških vaj v Sežani. Smerdel se je potikal ta čas po Alžiru in ga je avstro-ogrski konzul poslal v Trst.

Odllični gostje na Prešernovi veselici. — Z brati Srbi dospo v Ljubljano tudi bratje Hrvatje, in sicer v večjem številu, na čelu jim najslavnejši jugoslovanski romanopisec g. Sandor Galski, častni član „Slov. Matice“; hrvatski poet g. Mihovil Nikolić, uredniki g. profesor Josip Pasarić, g. Wildner, dr. Lorković in drugi.

Črnogorski princ Mirko, drugi sin kneza črnogorskega, je prispel v sredo predpoludne se svojo soprogo na knežji jahti v Trst. Predpoludne se je udeležil službe božje v srbsko-pravoslavni cerkvi. V cerkvi se mu je poklonilo več Črnogorcev, delavcev, na gradbi železnice. Isti so mu hoteli poljubiti roko, a on ni dopustil tega, marveč jim je sam krepko stiskal roko, kar je napravilo na vse občinstvo ugoden vtis.

Umor in samomor. — V četrtek našli so v Trstu na lastnem stanovanju mrtvega vratarja Valentina Skamperle in njegovo ženo. Skamperle prerezal je najprej vrat svoji ženi in se je potem še sam usmrtil. Zakonska Skamperle živela sta zadnja leta v vednem prepiru. Zdi se, da je bila žena možu nezvesta. Zapustila sta 12 letnega dečka, ki se nahaja na Kontovelju pri stariših umorjene žene.

Umrli je v Trstu znani očesni zdravnik dr. Josip Brettauer. Dr. Brettaner je bil rojen v Ankoni dne 8. decembra 1835. Oče bil mu je tirolski Nemec. Srednje šole dovršil je pokojnik deloma v St. Galnu v Švici, deloma pa v Feldkirhu, visoke šole pa v Pragi in na Dunaju, kjer je bil leta 1859 promoviran doktorjem.

Okradeni župnik. — V torek zvečer prišel je na stanovanje rojanskega župnika g. Jurizze, ko ni bilo njega in njegove služkinje doma, neznan zlikovec ter mu odnesel iz spalnice zlati prstan z dijamanti, vreden 500 kron in pa zlato uro, vredno 50 kron.

Naše nove torpedovke. — Te dni dospo v Pulj nove avstrijske torpedovke, naročene na Angleškem. Ude-

„Krojaška zadruga“

Gosposka ulica

Postrežba strogo poštena!!

Priporoča svojo bogato zalogo

krojnega blaga za

poletni čas

Vzorci se pošiljajo na zahtevanje zastoj.

Cene so stalne.

ležile se bodo takoj vaj eskadre ob dalmatinski meji. Hitrost torpedovke in torpedolovca je večja, kot je bilo dogovorjeno po pogodbi; torpedolovec napravi v uri 29 morskih milj, torpedovka pa 26 in tri četrt. V tržaški ladjedelnici pa hitro gradijo ostale torpedovke, dasi ni še zanje dovoljen kredit.

Gospa Hervay pomiloščena. — Cesar je pomilostil gospo Hervay, udovo onega okrajnega glavarja, ki se je zaradi nje ustrelil, čuteč se prevarjenega.

Premog na Gorenjskem. — Piše se nam: V okraju radovljiškem so zasledili izdatno, dva do tri metre močno žilo svetlega premoga. Za ustanovitev rudnika je potreben kapital od 200.000 K in bodo za udeležbo najprej naprošeni domači slovenski kapitalisti. Le če bi med Slovenci ne bilo dobiti tega kapitala, ponudi se podjetje vnanjim interesentom. Priprave vodi in sprejema tudi večje delavce za ta rudnik gospod Ivan Fajdiga, hišna številka 37 na trgu.

Koliko šoloobveznih otrok v Avstriji ne hodil v šolo? — Na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem 53.914, v Primorju 39.694, v Dalmaciji 71.721, v Galiciji in Bukovini 664.395, na Moravskem in v Šleziji 6695, v Češki 55.315, v Gornji Avstriji in Solnograški 3292, v Dolenji Avstriji 20.321, v Tirolski in Predaleški 15.498, skupaj skoraj milijon otrok nima potrebne izobrazbe.

Smrt vsled klobase. — V Frauenthalu na Gorenjem Štajerskem je umrl neki Grün vsled zavžite neke stare pokvarjene klobase.

Pretep med huzarji in med policaji. — V Budimpešti prišlo je te dni do krvavega pretepa med huzarji in med policaji. Rabili so sablje na obeh straneh. Ranjeni so bili policaji in huzarji.

Z otroci prišel k orožnim vajam. — Iz Litomeržic poročajo 7. t. m.: Dniar Julij John, ki mu je pred letom umrla žena, je dobil pred nekaj dnevi poziv k vojaškim vajam. Ker ni imel nikogar, ki bi mu izročil v oskrbo štiri otročiče, jih je vzel seboj v Litomeržice, kjer se je prijavil pri 9. domobranskem polku. Stotnik se je strahovito začudil, podaril vsakemu otroku eno krono in velev rezervistu, naj spravi otroke na policijo, ki jih bo oskrbovala. Ker so dognali, da John res nikogar nima, ki bi varoval deco, so mu dali dopust. En otrok je zbolel in kmalu umrl.

Grozd dolg pol metra imajo v cerkvenem vinogradu v Zlarini na Hrvaškem. — Vinograd je zasajen z ameriškimi trtami.

Vročina v New Yorku je tropična. — Nad 100 oseb je 10. t. m. umedlelo na cesti, 10 oseb je vsled vročine umrlo.

Književnost.

Opis Št. Mavra, spisal Anton Kutin, učitelj; cena 50 vin., tiskala „Narodna Tiskarna“. Tak je naslov ravnokar izšli in 55 strani obsegajoči knjižici, katero je spisal g. učitelj Anton Kutin in katera je opremljena s 4 slikami, predstavljajočimi: Pogled na Št. Maver s hribom Sv. Valentina od južne strani, cerkev sv. Mavra, vikarišče s šolo in Fonzarjevo hišo (nekdanji grad Neuhausov). Ta krajepisna in zgodovinska knjiga prijaznega Št. Mavra vstrela bode gotovo vsem onim, ki se zanimajo za naše domače kraje, za njih preteklost in njih sedanost. Knjiga dobiva se pri g. pisatelju Kutinu, učitelju v Št. Mavru, pošta Podgora.

I. slovenski kažipoi za kolesarje in pešce. — Izšel je I. slovenski kažipot za kolesarje in pešce. Izdalo ga je in založilo I. kranjsko reklamno podjetje W. K. Nučič v Ljubljani. Cena 2 kroni, po pošti proti povzetju 2 kroni 20 vin. Dobiva se v Ljubljani pri I. kranjskem reklamnem podjetju W. K. Nučič, Šelengurgove ulice št. 6. in drugod.

ZAHVALA.

Podpisani izrekamo svojo najiskrenejšo zahvalo vsem prijateljem in znancem in sploh vsem, ki so se udeležili pogreba naše preljubljene soproge oziroma matere

Marije Marušič.

Opatjeselo, dne 15. junija 1905.

Žalujoči ostali.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Št. 52.

Dražbeni oklic.

Podpisani cestni odbor odda v zakup zgradbo nove ceste od državne pri Ozeljanu do okrajne dornberške ceste na Dombravi.

Ponudniki naj vlagajo svoje postavno kolekovane pismene ponudbe, opremljene s 5 odstotno varščino v znesku 4780 K pri cestnem odboru v Podgori do dne 4. avgusta tega leta.

Pogoji, načrt in proračun so razpoloženi na ogled v uradu cestnega odbora od dne 19. t. m. najprej vsaki dan od 10. do 12. ure predpoludne.

Pismene ponudbe se bodo rešile najdalje v 14 dneh po preteku dneva vlozbe.

Cestni odbor za gor. okolico,
v Podgori, 13. julija 1905.

A. Klančič,
načelnik.

Razpis natečaja.

V Čez-Soču pri Bovcu, v Borjani pri Kobaridu, v Čadrgu in Zalazu pri Tolminu zidala se bodo nova šolska poslopja.

Načrti in proračuni so razpoloženi ob uradnih urah od 24. do 29. julija t. l. pri podpisanem uradu.

Dražba se bode vršila dne 29. julija tega leta ob 11. uri predpoludne.

C. kr. okr. šol. svet,
v Tolminu, 2. julija 1905.

Prinzig,
predsednik.

Anton Kuštrin
v Gosposki ulici št. 25,
v Gorici,

poroča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko i. dr. Olje: Luca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč od 1/2 kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Znidarič & Valentič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Jakob Miklus
mizar in
lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega
železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)
ter podružnica
za Soškim mostom pri Pevmi

Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

Ivan Kravos

priporoča svojo

sedlarsko delavnico

v Gorici

ulica Vetturini 3.

Učenke vsake starosti

se vzamejo prihodnje šolsko leto na stanovanje. Strogo nadzorstvo in fina vzgoja se zagotavlja. Priložnost za učenje modernih jezikov, vsakovrstnih ročnih del in godbe v hiši. Ponudbe sprejema sedaj gospa

Marija Draschler roj. pl. Gariboldi,
Via Trigemina 7, I. nadst.

Naznanilo.

Podpisani si usojam naznanjati slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da sem otvoril v prejšnjih prostorih »Mizarske zadruga« v Solkanu svojo veliko delavnico (tovarno)

pohištva vseh slogov

od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Sprejemam vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih ter jamčim glede svoje tehnične naobrazbe za precizno in v vsakem pogledu zadovoljivo dovršilo. Cene so take, da se ni bati nikake konkurence.

Za obilna naročila se toplo priporočam z odličnim spoštovanjem

Fr. Srebrnič, mizarski mojster v Solkanu.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin
iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije vsodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

Auerjevih dedičev

v Ljubljani,
in pilsenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Mešanske pivovarne«.

Zaloga ledu, katerega se oddaja le na debelo od 100 kg. naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:

na menico po 5 1/2%, na vknjižbo pa po 5%

z 1/8% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.

Dr. Reach

v bolnišnici sv. Roka v Budapešti, je v vseh slučajih povračujočega se telesnega zaprtja in slabotnega želodnega živčnega delovanja s presenetljivo ugodnim uspehom uporabljal

(oujeleapo ipnt)

želodčno
tinkturo

G. Piccoli-ja, dvornega založnika
Nj. Svet. in lekarja v Ljubljani.

Ena steklenica velja 20 vinarjev in se vnanja naročila z obratno pošto izvršujejo.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.